

Monimuotoisuus tilatasolla

Monimuotoinen viljely ja maatalousympäristön hoito

Kevät-, ja syyskylvöisiä ja palkokasveja sisältävä viljelykierto ja viherpeitteisyyden edistäminen lisäävät peltomaan hyvää kasvukuntoa ja sadontuottokykyä. Hyvän kasvukunnon pellot pientareineen, tilakeskusympäristö ja mahdolliset metsiköt ja vesistöalueet reunavyöhykkeineen ovat monimuotoisuuden kannalta tärkeitä elinympäristöjä.

Maatalousympäristö on enemmän kuin osiensa summa

Viljelytoimenpiteillä hoidetaan ja ylläpidetään parhaiten maatalousympäristön monimuotoisuutta, lajien elinympäristöjä ja luonnon monimuotoisuutta. Mm. monet pölyttäjähyönteiset lisäävät tai varmistavat rypsin, rapsin, herneen, hedelmien ja marjojen satoa (Kuva 1).

Jos maatilalla ei juuri ole reunavyöhykkeitä kuten pientareita tai saarekkeita pelloilla tai puoliavoimia metsänreunoja, voidaan tilalla rakentaa myös ns. korvaavia elinympäristöjä, jotka edistävät maatilalan monimuotoisuutta.

KUVA 1. Pölyttäjäystävällinen maatala. Lähde: Carbon action - ötökkäakatemia

LÄHTEITÄ: Ruokavirasto. Luonnon monimuotoisuus maatilalla. Saatavilla <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/luonnon-monimuotoisuus-maatilalla/>

Monimuotoisuus tilatasolla

Monimuotoisuuspellot

Monimuotoisuuspelto voi olla joko peltolohko tai osa peltolohkoa.

Monimuotoisuuspelloksi soveltuu esim. eläimien suosimat, maisemallisesti merkittävät, perinnebiotooppi tai vaikeasti viljeltävät lohkot tai lohkon osat.

Monimuotoisuuspellolle kannattaa kylvää monilajisia ja pitkään kukkivia kasveja.

Keinoja edistää monimuotoisuutta

- Niittypelto:** Poutiville ja paahteisille lohkoille. Monivuotisia kasveja. Säilytettävä perustamisen jälkeen 2 vuotta
- Peltolintupelto:** Reheville lohkoille. Erityisesti isoille peltoaukeille antamaan suojaa peltolinnuille. Säilytettävä 2 vuotta.
- Maisemapelto:** Yksivuotinen kukkapelto.
- Riistapelto:** Yksivuotinen erityisesti sorkkaeläinten ruokintaan tarkoitettu lohko. Kaukana satokasvilohkoista ja vilkasliikenteisistä maanteistä.

Reunavyöhykkeitä korvaavia monimuotoisuuskohteita

Mahdollisia reunavyöhykkeitä korvaavia paikkoja tilalla voivat olla esimerkiksi tienpientareet, talouskeskuksen ympäristöt, voimalinjojen alustat tai luontaiset veden viipymänotkot. Näille paikoille voi muodostua monimuotoisia elinympäristöjä ihmisen avustamana. Soveltuvia toimenpiteitä ovat muun muassa kotimaisen niittykasviseosten kylvö, umpeenkasvaneen maiseman raivaus, niitto tai laidunnus.

KUVA 2. Monimuotoisuuspelto, jossa mm. hunajakukkaa. Kuva: Siipikarjaliitto

Huom!

Tarkasta tukiehdoista kasvilajit, muokkausvaatimukset ja säilyttämisaajat.

Sellaisia kasveja, joita pölyttäjät ja linnut käyttävät.

Ei auringonkukkaa

Vinkki

Viherkesannolle voi myös kylvää kukkivia kasveja, kunhan muistaa mahdollisen rikkakasviriskin.